

VYDŪNAS

Gimdymo slėpiniai

7-as redaguotas leidimas

Vydūno draugija

Kaunas, 2018

vijos. Tuo tarpu žmoniškumo dar mažai tematyti. Kur žmogus mūsų laikais ištiesia ranką, ten jis beveik visuomet padaro žalos. O žmoniškumas, kaip žinoma, turėtų pasauliui atnešti tikrą palaiminimą.

Iš viso to išeina, kad žmogus gimsta šiam pasauliui dėl to, kad žmogumi taptų, kad jo žmoniškumas stiprėtų bei didėtų, ir kad jis juo apšviestų, skaidrintų ir grožintų visą gamtą, visą pasaulį.

Šiai gyvenimo prasmei vykdyti kaip tik dera gimtis. Dėl to gyvenimo prasmė yra tampriai susieta su gimtimi. Ir todėl gimtis taip labai traukia žmogų. Ji rodosi kupina slėpinių, kadangi joje slypi ir paties gyvenimo prasmė.

Du gimties uždaviniu

Pradžioje sakėme, kad per pradėjimą ir gimdymą žmogus gauna kūną ir ateina į regimąjį pasaulį. Iš gimties randasi žmonių kartos. Ir taip tęsiasi žmonijos gyvenimas ant žemės. Žmonija išnyktų, jei žmonės nepratėtų gyvybės. Bet žmonės dažnai nenoromis tai daro. Tačiau juos verčia kūrybos galios. O ir jie patys, augindami savo geidulius, dar stiprina paskatas, paeinančias iš tų galių.

Norėdami gyvybės ir sąmoningumo, žmonės yra geidulingi. Sakoma, kad jie ieško palaimos. Ji yra visų gyvų būtybių siekinys, tai, ko visi ilgisi. Palaimos trokšdami, visi gyviai vargsta, gyvena ir miršta. Bet palaima nepasiekiamą. Todėl daug apie tai yra dejavę mąstyto-

jai ir dainiai raudoje! Tačiau jiems taip ir nepasidarė aišku, kas toji taip labai geidžiama palaima būtų.

Paklausus apie ją atskirų žmonių, tenka net stebėtis. Vienam palaima atrodo tai, kas kitam yra tikra nepalaima. Mat žmonės nelygūs. Jų skirtumai matyti kūno, geismų ir minčių gyvybėse. Bet rūpimam dalykui už visus svarbesnis yra tas skirtumas, kuris kyla iš didesnio arba mažesnio žmogaus dvasios-sielos budrumo. Todėl palaima rodosi esanti tai viename, tai kitame dalyke.

Bet gerai apmąstant pasaulio kūrimo laipsnius ir žmonijos gyvenimą bei atsilukštinimą, aiškėja, kad palaima visuomet patiriama, kai daugiau sušvinta sąmonė ir skaidrėja sąmoningumas. Trumpai sakant: *palaima yra sąmoningumo giedrėjimas, gilesnis gyvybės pajautimas*. Kas sąmonę niaukia, yra nepalaima, o kas ją šviesina – palaima.

Deja, labai dažnai žmonės kažin kur nuklysta, norėdami skaidrinti sąmoningumą, gyvybę giliau pajauti. Jie tikisi palaimą patirsią labai užkaitindami kraują ir sudirgindami geismingąją savo gyvatą arba sužadindami daug minčių. Berods sąmonė tada labai sušvinta ir atrodo, tarsi daugiau šviestų. Bet netrukus žmoguje darosi tamsiau negu pirma buvus. Vos pakenčiama tada yra tuštuma, kuri jaučiama kartu su tamsa.

Tikrasis sąmonės giedrėjimas įvyksta tikrai žmogui savo asmenybės branduolyje kaupiant visas dvasios-sielos galias ir jas reiškiant linkimais, manymu, mintimis, žodžiais ir

veiksmis. Pavyzdžiui, žmogaus sąmonė skaidrėja, kai žmogus sako tiesą, kaip jis tą ar kitą dalyką supranta. Taipogi žmogaus sąmonė šviesėja, kai jis yra skaistus, teisingas, tvirtas, kilnus. Bet pirmiausia reikia susivokti savo asmenybėje, būti pilnai vientisu.

Palaima, kuri tuomet jaučiama, pradžioje yra visai švelni ir trapi, tokia, jog vos jaučiama kaip palaima. Tačiau pranykusi ji niekuomet nepalieka tuštumos, tamšos ir nuobodumo. Priešingai, ji gyvai atsimenama ir atrodo buvusi tikroji palaima. Ji iš lengvo didėja ir pasidaro aiškesnė. Tada jokia tariama palaima negali lygintis su ja. Tikrąją palaimą pažinęs, žmogus negali abejoti tuo, kas yra palaima, o kas tik jos šešėlis.

Ypač svarbu žinoti, kas yra palaima, atsižvelgiant į abiejų gimčių santykius. Niekas tiek palaimos nežada žmogui, kaip antroji gimtis. Tačiau niekas kitas jam nesuteikia tiek kančių ir skausmo bei liūdesio. Kodėl taip yra, pasidaro aišku apmąstant, kam gimtis skirta ir koks yra jos uždavinys šiame gyvenime.

Turėkime omenyje tai, kad žmogus yra dvasia-siela, tai yra sąmoningas Aš, kuris į šį pasaulį ateina, taip saktant, dviem žingsniais. *Pirma, per tėvus žmogus rasdina savo kūną šiame pasaulyje. O toliau pasaulyje jis išigali su savo žmoniškumu.* Taip turėtų būti.

Pirmasis jo žingsnis atsitinka tarsi be jo noro, vien valdant kūrybos dėsniams. Antrasis, rodos, teįvyksta tik jo paties pasiryžimu. Bet taip nėra. Ir pirmasis žingsnis

kyla iš žmogaus sielos. O antrąjį ruošia ir likimas, tai yra kūrybos dėsniai. Reikia tik atsiminti, kad žmogaus siela kyla iš esaties gelmių, kad ji yra, kaip rašyta, Dievo alsavimas. Iš kitos pusės matome, kaip žmonės, rodos, ir be savo noro verčiami žmoniškais būti. Tik žmogus, kurs iš laisvos valios žmoniškai gyvena, yra kitoks. Regimai iš jo spindi vaiskumas ir apšviečia visą jo gyvenimą.

Minėtus du žingsnius žengti žmogui padeda gamtos galios ir priemonės bei įtaisai, iš kurių pirmiausia minėtina gimtis.

Aišku, kad iš jos randasi žmogaus kūnas. Jį pradėti kaip tik yra gimties uždavinys. Bet su žmogaus kūno užgimimu žemėje plečiasi, daugėja sąmoningumo. Žmogaus Aš paprastai susietas su savo kūnu. Todėl dažnai gimimas atneša tiek palaimos. Ir toji palaima, kurios tikisi dvi gimtys viena iš kitos, be abejonės, iš pat pradžių yra nujautimas to, kad iš jųdviejų gali daugėti sąmoningumo.

Tačiau reikia ir dar ką išmanyti. Ir augmenijai, kaip ir gyvūnijai, veisiantis randasi daugiau gyvybės. O gyvybė yra sąmonė. Bet vien žmonės pilnu gyvumu jaučia palaimą, kai jiems gimsta kūdikis. Nes taip ne tik žemėje padaugėja sąmoningumo, bet jis tampa ir giedresnis, kadangi žmogus pradeda reikštis gyvenime.

Iš viso to jau galima spręsti, kad gimties uždavinys gyvenimo kūrime nėra tikrai paviršinis dalykas ir nėra vienas. *Būdamas priemonė žmogui ateiti į šį pasaulį, gimtis skirta dar ir tam, kad jis galėtų pasauliui teikti žmoniškumą.*

To uždavinio sprendime dalyvauja ir vyras, ir moteris. Apie tai jau gana aiškiai buvo pasakyta. Tačiau svarbu pastebėti dar ir kitus abiejų gimčių skirtumus bei ypatingumus.

Moteris savo kūno gyvenimu yra daug tvirčiau surišta su erdve ir laiku ir daug giliau panirusi gamtos galių srovėse negu vyras. Tos padėties niekas negali pakeisti. Todėl ir gimstančiam žmogui iš moters tenka daugiau kūniškumo negu iš vyro. Moteris yra tiesiog gyvenimo vartai, pro kuriuos žmogus turi praeiti, ateidamas į šį pasaulį. Šiuose varčiuose jam nuaudžiama priemonė, būtent kūnas, dėka kurio jis gali gyventi ant žemės.

Vyras su visomis savo ypatybėmis stovi daugiau gyvenimo paviršiuje ir verčiamas kreiptis į dvasinę gyvenimo pusę. Nebūdamas taip tampriai kaip moteris sujungtas su gamtos gyvenimu su jos veiksmis ir jos bangomis, jis neturi ir tiek rimtumo savyje, kol nėra pasiekęs tikrosios žmogaus kilnybės. Todėl paprastai jis linksta tai daugiau į kūniškus, tai daugiau į dvasinius dalykus.

Todėl moteris gyvenimo srovėje yra patvaresnė už vyrą. Joje ryškiau matoma ne tik giminė, tauta bei padermė, tai yra žmonių kūno ypatingumas, bet ir vėlės srityje bei minčių gyvenime ji yra vidutinė arba ramioji padėtis, kitaip sakant, visuotiniškumas. Visame žmonijos gyvenime ji yra ta, kuri sulaiko, kaupia turtus ir juos dalina. Vyras paprastai juos daugina arba eikvoja.

Dėka gimties skirtumų, du gimties uždaviniai pada-

linti abiems. Iš moters būsimasis žmogus gauna didžiąją dalį kūno ir jausmų-geismų bei minčių gyvybės. O tai reiškia, kad ji suteikia vaikui visą savo giminės, tautos ir padermės praeities turtą. Vyras gi žadina esamas galias veikimui ir turėtų budinti vaikų pastangas žmoniškumui auginti, o motina – išlaikyti vaikus skaistybėje.

Taip turėtų būti. Bet gaila, kad mūsų laikais to beveik nebėra. Iš to, kas jau pasakyta, turbūt aišku, kaip labai moteris, nesaugodama žmonijos turto ir nykdama dorovę, nutolo nuo savo uždavinio. Ir vyras didžiai nusikalsta, nesistengdamas auginti tikro žmoniškumo. Abiejų palaimos stoka yra geriausias judviejų nusidėjimo matas.

Su šiomis mintimis jau priėjome vietą, iš kurios kitu kampu reikia žvelgti į du gimties uždavinius. Gimstančiam žmogui gimtis teikia kūną bei gyvenimą, tuo pačiu ir galimybę atsilukštinti.

Ne tik gimstančiam, bet ir suaugusiam žmogui gimtis taipogi yra svarbi. Todėl ji nelieka apskritai gyvenimo dalyku, bet tampa žmogaus asmens galia. O tuo būdama, ji taipogi turi du uždavinius. *Kiekvienam atskiram žmogui jo gimtis turėtų derėti ne tik kūno stiprėjimui, bet ir žmoniškumo tarpimui.*

Tačiau to, ką čia gana plačiai išguldėme, paprastai nėra. Todėl gimtis, iš kurios tikimės daugiausia palaimos, žmonėms atneša daugiausia nelaimių. Ir tuo Apvaizda tarsi primygtinai žmonėms sako, kad jie gimtį naudoja ne tam, kam ji yra skirta. Sakoma, kad alkis

ir gimtis valdo pasaulį. Bet dėl to, kad gimtis žmones verčia į vargo duobę, kaltas patsai žmogus.

Įprasta sakyti, kad moteris yra atsakinga už žmonijos nelaimes. Net Biblijoje tai aiškiai pasakyta. Tačiau joje parašyta ir tai, kad per moterį žmonija bus ir išvaduota, kaip per ją nuodėmė atėjo į žmoniją. Giliai tame glūdi teisybė. Ji labai artimai siejasi su dviem gimties uždaviniais ir su jos tikslais.

Mūsų laikais, suprantama, toji tiesa nesuvokiama. Labai paviršutiniškai kalbama apie moterų ydas, kad didžiausias jų rūpestis tesas, kaip sau vyrą sumedžiujus, kaip tam tikslui vyruose visokiais būdais sukėlus gimties troškimus, kaip visą savo aprangą, savo pasipuošimą, pagaliau visą savo gyvenimą tam paskyrus.

Iš tikrųjų pradinis moteriškos gimties uždavinys yra gimdyti, o tam būtina reikalingas vyras. Tačiau šis gimties linkimas yra minėtų moterų visiškai sudarkytas. O net jei kai kurios ir sako norinčios tik vaiko, jų noras aiškiai reiškia gašlumą. Ir todėl anie vyrų kaltinimai nėra be pagrindo.

Vėlgi moterys skundžiasi vyrais. Jos sako, kad vyrai yra kalti dėl gimties gyvenimo pagedimo, kad gimties dalykuose jie elgiasi beveik kaip gyvuliai, nežino laiko ir nepažįsta saiko, neatsižvelgia į moterų ypatybes, į jų padėtį, į gimstantį kūdikį ir t. t.

Be abejo, ir vienu, ir antrų skunduose yra tiesos. Yra visokių vyrų ir visokių moterų. Bet, kaip rodos, mote-

rys turi daugiau priežasčių kaltinti vyrus negu vyrai moteris. Vyras jau iš prigimimo nėra tokio tvirto būdo kaip moteris. Jie daug greičiau svyruoja doroje. Tai pasišvenčia aukštiesiems dalykams, tai vėl, visa pamiršdami, braidžioja po purvus. Moteris veikiau pasilieka tame, kas joms prigimties, papročių ar šiaip nustatyta.

Tai, kas apie moteris pasakoma pasmerkiančiai, nekyla iš gilaus išmanymo. Visuomet moteris daugiau apkalba tie vyrai, kurie paleistuvaudami jas žemino, žiūrėdami į jas vien kaip į priemonę savo geiduliams ir troškimams patenkinti. Vėlgi blogai apie moteris kalba ir tvirtos doros neturintys vyrai, kurie ištvirkusios moters buvo sugundyti.

Iš viso to tarp vyro ir moters kyla beveik neapykanta. Ir tai suprantama. *Turėdami vienas antram būti paskatiniamu tikrajai pažangai, žmogaus vaiskumui auginti, jie vienas kitam buvo arba yra, jeigu ne kūno, tai tikrai dvasios silpnėjimo priežastimi.* Nusizengdami prieš gyvenimo dėsnius ir nepasiekę aukštojo gyvenimo tikslo, kuriam tarnauti kaip tik skirta gimtis, jie kaltina vienas kitą.

Santykiai tarp vyrų ir moterų, berniukų ir mergaičių visuomet yra kitokie ten, kur žmonės stengiasi būti žmoniškais, kur jie gyvena pasinaudodami gimtimi žmoniškumo atsilukštinimui. Tada jie žiūri vienas į antrą kaip į tikriausią savo geradarį. Čia moters ir vyro gražumas vienas kitam reiškia visai ką kitą negu priemonę kraujui įkaitinti.

Antrosios gimties grožė yra ypatingas slėpinys. Ji labiau susieta su pačiu žmoniškumu ir jo augimu negu su kūniškais gimties tikslais. Vyras ir moteris vienas kitam gražus yra dėl to, kad vienas antram būtų kuo įsakmingesnė žmogaus apraiška ir atitinkami žadintų ją antrame žmoguje. Todėl mylintieji regimai vienas kitą grožina. Iš tikrųjų meilė visuomet turėtų žmogų aukštinti.

Yra skirtumas tarp vyriškos ir moteriškos grožės. Kaip jau kartą sakėme, žmonių grožė taip labai sujungta su skaistumu, kad negalima jų atskirti. Bet, lygindami mergaitės grožę su vyriškąja, pastebime dar ką kitą. Moteriškoji grožė yra šventa, o vyriškoji kilni. Vyras moteriškąją grožę pilnai tesuvokia pasilikdamas kilniu, o mergaitė vyriškąją gražumą, – pasilikdama šventybės jausme. Be kilnumo ir šventumo, grožė kaip ir kiti panašūs dalykai, – kūno tikslingumas ar koks išskirtinis požymis, – greitai patraukia ir labai greitai vėl atstumia

Skaistūs žmonės tokius dalykus nelabai pastebi. Du skirtingos gimties žmonės pradžioje jaučia vienas antro šventumą arba kilnumą. Todėl paprastai nekaltų jaunųjų meilė yra lydima labai gilaus tikybės pajautimo. Ir tik palengva jis dingsta, abiem daugiau gyvenant kūno linkimais.

Tuomet minimas šventumas ir kilnumas apsireiškia tik per drovumą. Moteryje jis yra daug didesnis negu vyre, kadangi moteriai jos kūnas, o apskritai gimties ir gyvenimo klausimas, reiškia daug daugiau negu vyrui.

Todėl moteris savo kūną taip saugoja ir nori tik prie to žmogaus prisiglausti ir tik su tuo gimties slėpinius patirti, kurį aukščiausioje garbėje laikytų ir su kuriuo visą amžių praleisti galėtų.

Tekdama tai vienam, tai antram ir dar kitam, ji tarsi praranda savo gimtį. Jos kūnas tarsi dalimis ištašomas ir išnešiojamas po visas šalis. Ir ji nebegyvena gyvybės gilumoje, bet guli kaip kokia visiems šunims padrėbta mėsa. O tai jausdama, ji silpsta ir dvasioj-sieloj.

Sveika moteris nujaučia tokią nelaimę ir nenori artimiau susieiti su tokiu, kuris nepasilieka visam amžiui. Draugavimas su kitu vyru jai būtų galimas tik tai kitu kūnu. O tam reikia mirti ir naujai gimti. Mergaitė, tekusi vyrui, paprastai jo nebenori paleisti. Bet ne todėl, kad vyras jai geistinas, bet kadangi ji tam vyrui savo gimtį, tai yra priemonę žmoniškumo auginimui, yra įteikusi.

Atsidavimas vyrui yra didysis moters atsilukštėjimo, bet ir jos žlugimo žygis. Ir dabar nuo vyro priklauso, kam tiks jos gyvenimas. Moters gyvenimas daug daugiau negu vyro, priklauso nuo gimties. Kaip gimdymas, taip ir gimtis, yra beveik vien moters dalykas. Nelyginamai daugiau negu vyras, ji yra gimties asmenybė. O, kad vyrai tai nujauštų ir brangintų! Iš to kiltų abiem gimtims gyva galia žmoniškai gyventi.

Vyrui gimtis visai ką kita reiškia. Jam sueitis yra beveik tik akimirkos patirtis, jeigu jis dar nepaskendęs gašlume. Sveikas vyras jaučia turįs dirbti, veikti, kad

daiktams ir visam gyvenimui suteiktų žmoniškumo antspaūdą. Drova jam yra raginimas atsilaikyti, kol nėra sutikęs tokios moters, kurios skaistumas jame žadintų šventumo pajautimą ir kuri didintų jame pasitikėjimą savo kilnumu. Jis ieško draugės, kuri padėtų jam vykdyti gyvenimo prasmę, kaip moteris sau ieško draugo, kad su juo pasiektų savo tikslą. Visiškai susilaikyti nuo sueities vyrui reiškia tiek, kiek moteriai pilnasis pasidavimas vyrui, kaip jau tai buvo pasakyta.

Paprastai tikima, kad gimtis yra vien tik giminės ir žmonijos pratęsimui. Iš viso, kas lig šiol pasakyta, rodos, pasidarė nors numanu, koks lėkštas yra toks supratimas. Jis ir pagimdė tą mintį, kad vienintelis moters uždavinys esąs būti motina. Motina netapus, ji nesanti pilna moteris. Bet kodėl nesakoma, kad vyras, netapęs tėvu, nėra pilnas žmogus? Aišku, kad čia glūdi keli nesuprasti dalykai.

Be abejonės, gimties uždavinys tęsti žmonių giminę. Bet patys žmonės beveik nieko nepadarė. Čia veikia vien jų prigimtis. Visa tai atsitiko tarsi toli nuo jų, šalia jų sąmonės. Gimtis abiems susijusiems, būtent moteriai ir vyrui, tapo prasminga tik tiek, kad tarp jų stovi kūdikis, kuriam abu turi labai svarbias pareigas, kaip ir jiems gimęs kūdikis, – kurį jie priėmė į savo kraują ir kūną bei savo gyvenimą, – yra dėkingas juodu mylėdamas. Slėpiningieji gimčių santykiai, kurie kartais tampa ir neapykanta, turi gyvenime paaiškėti ir tapti pilnai žmoniški.

Šeimos gyvenime, kaip jis kyla iš gimties, tam yra geriausios sąlygos. Šeimoje susieina žmonės, kurie savo atsilukštinimo laipsniais geriausiai vienas kitam tinka. Kiek šeimoj tėvas bei motina gali paaugti žmoniškume arba ir menkėti, dar paaiškės iš tolimesnių išdėstymų, jeigu kai kurių dalykų dar nesuvokėme iš to, kas jau pasakyta. Čia svarbiau yra suprasti, kaip viena gimtis dera antrajai gyvenimo prasmei vykdyti.

Iš tikrųjų žmonės su žmonėmis tik tam ir gyvena kartu. Jie vienas kitą aukština ar žemina. Žmonės veikia vienas kitą savo kūnu, būtent jo pavidalu, jo pajautimu, slėpiningomis jo galiomis. Jie veikia vienas kitą ir savo jausmais-geismais, savo mintimis, įsivaizdavimais ir kt. Pagaliau vieno žmogaus dvasia-siela žadina kito žmogaus dvasią-sielą.

Paskutinytis dalykas yra svarbiausias. Bet jis nevyksta, jeigu dvasia-siela mažai iš žmogaus tesireiškia, kaip jau buvo aiškinta. Žmonių su gyvu, aukštu ir ryškiu žmoniškumu, ant žemės dar nėra daug. Bet jų dvasia-siela gali veikti tūkstančius tomis apraiškomis, kurios kokio nors meno kūrinio ar rašto pavidalu sklinda tarp žmonių. Kilnaus turinio raštus skaitydami, mes draugaujame su kilnia dvasia-siela. Taip gyvenę ilgesnį laiką, nebegalime draugauti su menkesniais. Garsusis vokiečių Liudvikas Fojerbachas (Liudwig Feuerbach) sako: „Kuo daugiau susipažįstame su gerais raštais, tuo labiau mažėja skaičius žmonių, su kuriais draugauti yra smagu“.

Žmonių santykiuose, kaip aiškinome, ypatingą vietą užima dviejų gimčių tarpusavio sąveika bei jų sandora. Kad iš tų santykių gana dažnai išeina žmonių menkėjimas, to priežastis glūdi žmogaus nesusivokime. Gimties uždavinys yra kitas. Žvelgdami į ilgą žmonijos kelią pastebime, kad visa žmoniškoji kultūra yra gimties gaminta, kilusi iš abiejų žmogaus gimčių santykių.

Yra manančių, kad žmonių santykiai, jų sandora arba priešiškus randasi iš daiktų gaminimo ir tų gaminių pasidalinimo. Rimtesnis žmonijos istorijos tyrinėjimas ir gilesnis jos apmąstymas parodo, kad toks manymas nėra užbaigtas ir nėra pasiekęs esamybės gelmių. Kai tik pradėdame geriau tyrinėti kultūros klestėjimo kelią, žingsnis po žingsnio vis aiškiau matome, kad gimtis visuomet buvo ir yra svarbiausias veiksnys.

Tai pasidaro aišku vien tik žvelgiant į didvyrių darbus ir jų veikalus. Visuomet jie yra kilę iš dviejų gimčių sąveikos. Ir tam nebuvo svarbus pats gimties gyvenimas, bet vienos dvasios-sielos apsireiškimas antrajai. Kur kalbama apie dvasios-sielos įsigalėjimą pasaulyje, kūno reikmės atlieka tik patarnautojo vaidmenį. Aukštesnysis gimties uždavinys tegali spręstis, kai žmona (moteris, mergelė) žmogui (vyriui, berneliui) yra grožės-skaistybės-šventumo, o jis jai – kilnumo-manymo-vaiskumo apraiška.

Bendruomeninės sandoros arba tvarkos, iš kurios išaugo didžiųjų valstybių galia, pamatas buvo abiejų

gimčių santykiai, kuriuos kūrusios moterys stengėsi su vienu vyru visą amžių gyventi. O kad tai kyla ne vien tik iš kūno poreikių, bet ir iš dvasios-sielos galių, matyti jau iš to, kad toji moters pastanga, apsireiškusi žiliausioje senovėje ir nekultūringiausiose giminėse, išliko per visus amžius ir vis iš naujo yra svarbi žmonijos klestėjimui. Taip ir mūsų laikais, kai santykiai tarp abiejų gimčių yra labai pakrikę.

Kadangi moteris yra visai kitoks žmogus negu vyras, greičiau galima vienas kitame numanyti žmogų ir jo asmenybę. Dar garsiau ją išreiškia abiejų gimčių kasdieninės apraiškos. Tuo labiau, jei abu gyvena gyvais žmoniškais pasistengimais. Tuomet tiesiog abiems iš vienas kito skamba žmoniškumo gaidos, kokias tik pačios dvasios-sielos giedoti gali. Ir žadina kiekvienas kitame kilnų atgarsį.

Tam pagrindinė sąlyga yra skaistumas. Negalint jo išlaikyti, abiejų gimčių draugavimas pasidaro abiems asmenims tikrai kenksmingas arba, geriausiu atveju, jis virsta pradėjimu ir gimdymu. Tada ir iš šeimos gyvenimo tėvams kyla paskatos žmoniškai gyventi.

Yra žmonių, kurie sako, kad negalima likti skais-tume, draugaujant abiems gimtims. Suprantama, kad skaistumu negali tikėti tas, kuris pats nėra skais-tus. Todėl tokie žmonės visada pašiepia vyro ir moters draugystę. Bet be reikalo. Reikia gyvenimą ir jo dėsnius gerai suprasti ir nežiūrėti į jį geismingai ir per plačiai

paplitusius papročių nešvarumus.

Jau ir kaimo mergaitė bei berniukas gali vienas su kitu draugauti ir sukelti vienas antram visa, kas žmogų daro gražiu, maloniu, išmintingu. Bernelis, draugaudamas su skaisčia mergaite, pasidaro palankesnis, protingesnis, tvirtesnis, švaresnis ir net regimai dailesnės išvaizdos. O mergaitė tikrai pražysta kaip koks gražus, kvapus žiedas. Vien tik pasimatymas ir rankos padavimas gaivina ir judviejų kūnus.

Bet visi tie dalykai yra antriniai. Visų svarbiausia, kad abu nujaustų savo santykių šventumą. Tik tada jų gyvenime sprendžiasi abu gimties uždaviniai. Bereikia gyventi vien taip, kad šis šventumas išliktų, kol juodu gyvena žemėje. Ir ne tik išliktų, bet ir didėtų. *Tada iš to išauga žmogus su visomis žmoniškomis galiomis, kaip palaiminimas pasauliui.*

Meilė

Kalbant apie priešingas gimtis, labai dažnai prisimenama meilė, tarsi ji būtų kasdienybės dalykas. Tačiau taip nėra. Kalbėdami apie meilę žmonės mintyje turi ką kitą: moterys – įsimylėjimą, o vyrai dažniausiai – geismą. Meilės jie beveik visai nepažįsta. Ji yra retas svečias pasaulyje, o įsigeidimo ar įsimylėjimo apstu.

Įsigeidęs ar įsimylėjęs nori kitą sau turėti, nori iš jo naudos, malonumo, pasimėgavimo. Jausdamas savyje trūkumą, žmogus tiki, kad kitas jį papildys. To ypač vie-

na iš kitos tikisi skirtingos gimtys. Vyras geidžia merginos, kad ji taptų jo turtu, jam „tektu“, jam atsiduotų. Įsigeidimas yra savanaudiškas, bet jis reiškia ir ką kitą. Geidžiantysis antros gimties, jaučia tarpą bei skirtumą tarp savęs ir geidžiamąjo, todėl regimasis pasaulis jam yra pilnas atskirų vienetų, kuriems lemta vienvėje gyventi. Todėl jis ir negali suvokti, kas yra meilė.

Tie, kas tikrai myli, vienas iš kito nieko nenori ir nelaukia. Tesirūpina tik tuo, kaip jam ar jai savo meilę parodyti. Meilė sau nieko nereikalauja, o tik dalina, ką ji turi, nes mylinčiajam lengviau meilę teikti, bet ne jos norėti.

Todėl meilė nepavydi. Kas tikrai myli, nepažįsta nepasitikėjimo. Jis myli taip pat, nepaisant to, kaip mylimoji ar mylimasis į tai atsiliepia. Yra toks gyvenimo dėsnis: tikroji meilė ir kitame pažadina tokią meilę.

Norint žinoti, kas ji yra, reikia pažvelgti į esaties gelmes, reikia žmogų pamatyti, kaip jis jose glūdi ir kokiuose santykiuose jis gyvena su visu tuo, kas esti. Meilė kyla iš žmogaus branduolio. Nepažindamas savęs, žmogus nežino ir kas yra tikroji meilė.

Papročiai ir įpročiai žmogų daro aklu. Jam atrodo, kad jis kilęs iš tėvų, kad jis toks pats, kaip jo broliai ir seserys, nes jie yra to paties kraujo, kad gimtasis kraštas yra jo tėvynė, o jis – jos dalelė. Tačiau dvasinė žmogaus asmenybė neleidžia jam pasilikti prie tokio gyvenimo supratimo.

Parimdamas savo viduje, jis palengva, bet vis aiš-